

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210942
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210942.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, A.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, E., o zaplatenie 349,19 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Súd stranám nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.12.2023 sa žalobca, domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 349,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.05.2021 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že žalobca a Žalovaný uzatvorili spolu dňa 15.11.2017 zmluvu o pôžičke č. 21314295 / 7119808735 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 988,99 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 988,99 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 Eur a na zvyšok kúpnej ceny Žalobca poskytol Žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu Žalovaného. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Žalovanému Žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú Žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa Žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 46 mesačných splátkach v sume 30 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1380 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 1020 Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 26.03.2021 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.05.2021 úver zosplatiť, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 23.05.2021 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň

splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujeme na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn.: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 8.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 349,19 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 49,72 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 1369,19 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení akontácia Spolu Istina (Eur) 38 30 1140 229,19 0 = 1369,19 Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 1020 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 1020 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 1369,19 Eur - 1020 Eur = 349,19 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 49,72 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7119808735 zo dňa 15.11.2017 s ďalšou zmluvnou dokumentáciou, predžalobnú upomienku zo dňa 26.03.2021 spolu s kópiou doručanky, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.05.2021 a prehľad splátok a úhrad.

3. Žalobca dňa 28.03.2024 predložil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že K dátumu zosplatnenia žalobca z predpísaných 38. splátok evidoval úhradu 34 splátok, teda žalovaný sa dostal do omeškania s 35. splátkou ako prvou v celosti neuhradenou splatnou dňa 20.01.2021. V súdenom prípade sa žalovaný dostal do omeškania s prvou neuhradenou splátkou splatnou dňa 20.01.2021, pričom začiatok premičacej doby plynie až prvý deň nasledujúci po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so splátkou splatnou dňa 20.01.2021, t.j. odo dňa 21.04.2021. Na základe uvedeného má žalobca za to, že premičacia doba uplynula najneskôr 21.04.2024. Nakoľko žaloba bola podaná na Okresnom súde Bardejov dňa 21.12.2023 nemožno ani podľa tohto výkladu považovať žalobcom uplatňovaný nárok za premičaný. Žalovanému = Žiadateľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žiadateľ uviedol na žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 543,00 €. Príjem bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žiadateľ uviedol rodinný stav: vydatá a počet nezaopatrovaných detí: 2. Žiadateľ uviedol mesačné finančné náklady na zmluve sú vo výške 33,- €. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta bol vykonaný dopyt do registra NRKI, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 88,00€. Žiadateľ uviedol iné mesačné výdavky vo výške 50,- €. Životné minimum bolo vo výške 199,48€. Životné minimum vyživovaných osôb bolo vo výške 182,12€. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: Rodné číslo klienta 9356309446 Meno a priezvisko klienta B. C. Číslo žiadosti 7119808735 Evidenčné číslo zmluvy 21314295 PRÍJMY Príjem klienta 543,00 VÝDAVKY Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedené) 50,00 Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedené) 33,00 Počet nezaopatrovaných detí 2 Životné minimum žiadateľa 199,48 Životné minimum všetky nezaopatrované deti 182,12 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 88,00 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách) 0,00 VÝSLEDOK Príjem - Výdavky 73,40 Splátka žiadaného úveru 30,00 Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Žalobca poukazuje na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 151 CSP a taktiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 43CoCsp/40/2020 zo dňa 21.10.2020, z ktorého vyplýva, že „Ani v prípade spotrebiteľských sporov nie je súd oprávnený popierať skutkové tvrdenia za spotrebiteľa. Súd má byť nestranným rozhodcom v spore medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nemôže byť advokátom spotrebiteľa. Takýto postoj súdu

narušuje princíp rovnosti zbraní, ktorý je upravený aj v prípade spotrebiteľských sporov. Ust. § 151 CSP o popieraní skutkových tvrdení protistrany z aplikácie v spotrebiteľských sporoch vylúčené nebolo.“ Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerom, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhuje súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petítu a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. K vyjadreniu priložil výsledok lustrácie v NRKI, dokument označený ako „Dáta dopytu“.

4. Žalovanej bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 04.08.2024, pričom žalovaná sa k žalobe doposiaľ nijako nevyjadrila a nevyužila žiadne prostriedky procesnej obrany.

5. V súlade s ust. § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko v danom spore ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.05.2024, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením a súčasne aj na webovej stránke tunajšieho súdu. Strany sporu sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

6. Súd oboznámil s obsahom žaloby a vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 7119808735 zo dňa 15.11.2017, predžalobnej upomienky zo dňa 26.03.2021 spolu s kópiou doručky, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.05.2021, prehľadom splátok a úhrad, doplňujúcim vyjadrením žalobcu a jeho prílohami a zistil tento skutkový stav:

7. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 7119808735 uzavretej medzi žalovanou a žalobcom dňa 15.11.2017 bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 988,99 eur. Žalovaná mala žalobcovi uhradiť celkom sumu 1 380 eur v 46 mesačných splátkach vo výške 30 eur. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 17,35 %, RPMN 17,35 %, splatnosť mesačnej splátky 20. deň v mesiaci a splatnosť prvej mesačnej splátky ku dňu 20.03.2018. Žalovaná žalobcovi pred podaním žaloby uhradila sumu 1 020 eur. Dňa 23.05.2021 žalobca vyhlásil po výzve zo dňa 26.03.2021 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh žalovanej stal splatným v celom rozsahu.

8. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy („ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

10. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

11. Podľa § 2 ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

13. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa) k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych

dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

14. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

15. Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

16. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

17. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník („ďalej len Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení,

o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

22. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

23. Predložená zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je zmluvou typovou. Nakoľko dlžník nepoužil predmet plnenia na podnikanie, žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Táto zmluva medzi stranami bola uzavretá ako formulárová zmluva, obsah ktorej spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Právny vzťah medzi stranami sporu je založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

24. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, uloženú mu v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

25. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

26. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

27. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

28. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

29. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

30. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

31. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá potrebu údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/ 2018).

32. Žalobca súdu nepreukázal, že pri poskytovaní úveru žalovanej postupoval dôsledne v súlade s § 7 ZoSÚ a náležite preveril schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý spotrebiteľský úver.

33. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri jej uzatváraní zistil od žalovanej výlučne údaje, ktoré sa týkali jej rodinného stavu, dosiahnutého vzdelania, či spôsobu bývania. Ohľadom príjmu žalovanej je v zmluve uvedené, že táto je zamestnaná na dobu neurčitú, poberá priemerný mesačný čistý príjem vo výške 543 eur, jej mesačné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) predstavujú sumu 33 eur a jej iné mesačné výdavky predstavujú 50 eur. V konaní bolo preukázané, že žalobca nahliadol do NRKI, v ktorom mala žalovaná evidované 1 ukončený a 3 existujúce splátkové kontrakty.

34. Podľa predloženého výsledku dopytu do sociálnej poisťovne zo dňa 15.11.2017 žalovaná bol v tom čase zamestnaná u zamestnávateľa s prideleným IČO: 36586773. Podľa výsledku tohto dopytu jej priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace u tohto zamestnávateľa bol aspoň 575 eur. Z výsledku dopytu do sociálnej poisťovne, na ktorý žalobca v súvislosti s overovaním čistého mesačného príjmu žalovanej poukazoval, teda síce vyplýva, že žalovaná v čase uzavretia zmluvy o úvere bola minimálne 3 mesiace zamestnaná, avšak nevyplýva z neho výška jej skutočného čistého mesačného príjmu tvrdého žalobcom. Žalobca nepredložil súdu žiadny dôkaz, z ktorého by táto výška čistého mesačného príjmu žalovanej za posledné 3 mesiace mala vyplývať. Predložený prehľad odpovedí sociálnej poisťovne na verifikačné otázky ako externý zdroj potvrdzuje iba výšku tzv. vymeriavacích základov u žalovanej, čo nemožno stotožňovať so skutočnou výškou jeho mesačných príjmov zo závislej činnosti. Súdu predložený výsledok dopytu do sociálnej poisťovne však neobsahuje z hľadiska výšky skutočného príjmu žalovanej relevantné údaje. Za danej dôkaznej situácie súd preto zastáva názor, že žalobca hodnoverne nepreukázal, že by pre účely skúmania bonity žalovaného mal k dispozícii od žalovanej údaje o jej čistom mesačnom príjme alebo že by mal čistý mesačný príjem žalovanej riadne zistený a overený niektorým z interných alebo externých zdrojov. Žalobca tak hodnoverne nepreukázal, že banka pre účely posúdenia bonity žalovanej mala k dispozícii základnú položku vyžadovanú ust. § 7 ods. 20 písm. a) ZoSÚ, a to skutočný čistý mesačný príjem žalovanej.

35. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú

rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

36. Z uvedeného má súd za to, že žalobca výšku príjmov a výdavkov spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy nepreveroval s vynaložením odbornej starostlivosti.

37. Postup veriteľa s odbornou starostlivosťou pritom znamená nielen formálne zistenie predpísaných údajov, aby sa tieto stali obsahom zmluvy, ale ich náležité posúdenie v rámci svojich odborných kapacít, ktoré sa u veriteľa ako osoby ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predpokladajú. Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že žalobca v konaní neunesol tak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno ohľadom jeho postupu s odbornou starostlivosťou pristupovať ku skúmaniu schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ZoSÚ, a to podstatným spôsobom.

38. Právnym následkom posudzovania schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver bez akýchkoľvek preukázaných údajov o príjmoch, či výdavkoch spotrebiteľa, či bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, je to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, keďže takýto postup sa považuje za hrubé porušenie povinností veriteľa preveriť tzv. bonitu spotrebiteľa (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).

39. Žalobca v rámci poskytnutého spotrebiteľského úveru zmluvou č. 7119808735 poskytol žalovanej sumu 988,99 eur. Nakoľko súd považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, žalovanej vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi finančné prostriedky v rozsahu zostatku neuhradenej istiny úveru. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaná z poskytnutej sumy poskytnutého úveru vo výške 988,99 eur uhradila žalobcovi celkovo sumu 1020 eur, teda žalobcovi uhradila viac, než na koľko mal titulom poskytnutého úveru nárok. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú, a to vrátane uplatneného nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, ktorý sa odvíjal od výšky priznanej istiny v tomto konaní.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Súd žalobu v plnom rozsahu zamietol, preto úspech žalovanej predstavuje 100%, avšak súd z obsahu spisového materiálu zistil, že v konaní pasívnej žalovanej v predmetnom konaní trovy konania nevznikli, preto s poukazom na ustanovenie § 257 CSP rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.